

Lausunto tievalaistuksen lopettamisesta asemakaava-alueiden ulkopuolella

368/10.03.01.01/2020

Sivistyslautakunta 07.10.2020 § 65

**Valmistelija
Esittelijä**

Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, puh. 050 375 3593

Opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, puh. 050 375 3593

etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto on pyytänyt sivistyslautakunnan lausuntoa valaistuksen lopettamisesta asemakaava-alueiden ulkopuolisella tieverkolla. Toimenpide sisältyy kaupunginvaltuuston 12.5.2020 §:ssä 11 hyväksymään ehdotukseen talouden tasapainottamishjelmaksi vuosille 2020–2022. Päätöksen mukaan lausunto olisi tullut antaa 10.9. mennessä, mutta sivistyslautakunnan kokousaikataulun vuoksi lausunto käsitellään lokakuun alussa.

Talouden tasapainottamishjelmassa mainitaan, että valaistuksen sammutus ja lakkauttaminen koskee noin 14:ää kilometriä valtion teitä ja yksityisteitä, sekä yksittäisiä valaistuspisteitä että pidempiä tieosuuksia, asemakaava-alueiden ulkopuolella. Nämä ovat alueita, joilla valaistus on vanhaa ja lähivuosina saneerauksen tarpeessa; arvioidut investointikustannukset ovat noin 0,5 miljoonaa euroa ilman suuria muutoksia. Vuosittaiset käyttökustannukset vähenisivät nykyisen kustannustason mukaan laskettuna noin 30 000 euroa/vuosi ja tuleva investointitarve vähenisi noin 450 000 euroa. Suuria osia asemakaava-alueiden ulkopuolella sijaitsevasta valaistuksesta on täyssaneerattava 2–3 vuoden kuluessa.

Yhteensä kyse on noin 450–500:sta asemakaava-alueiden ulkopuolella sijaitsevasta yksittäisestä valaistuspisteestä, jotka sammutettaisiin, joiden liittymät irtaisittaisiin ja joiden valaistusverkko poistettaisiin. Laskelmissa ei ole otettu huomioon asemakaava-alueiden ulkopuolella sijaitsevien koulujen (esim. Nilsbyn koulu ja Träsk skola) yhteydessä olevia lyhyempiä valaistuja osuuksia.

Tieosuuksia, joihin muutos vaikuttaisi, on muun muassa seuraavien teiden varrella ja seuraavissa paikoissa: Kårlahdentie, Lielähti-Lemlahdentie (Nilsbynkaari ja muut sivutiet), ei kuitenkaan Nilsbyn koulu, Muddaistentie, Vånön laaksotie, Tarantie ja Våno ja Sunnanberg. Lisäksi sammuisivat kylävalot linja-autopysäkkien luota Nauvosta, Korppoosta ja Houtskarissa Hypepeisistä, Medelbystä ja Mossalasta.

Teknisten tukipalvelujen jaostolle laaditun valmistelun vaikutusten arvioinnissa todetaan, että valaistuksen vähentäminen asemakaava-alueiden ulkopuolella vaikuttaa heikentävästi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuteen kyseisillä tieosuuksilla. Valaistuksen puuttuminen voi aiheuttaa turvattomuuden tunnetta ja asuinalueet/kyläalueet voidaan kokea vähemmän houkutteleviksi. Valaistuksen ylläpito ei ole lakisääteistä. Valaistusverkko ei ole kattava ja sen voidaan katsoa

palvelevan asukkaita eriarvoisesti.

Perusopetuslain 32 §:n mukaan perusopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos hänen koulumatkansa on viittä kilometriä pitempi. Paraisten kaupunki on vahvistanut koulukuljetusten järjestämiselle omat periaatteensa. Periaatteissa otetaan kantaa myös teiden vaarallisuuteen ja siihen, mitä tieosuuksia on pidettävä liian vaarallisina. Arvioinnissa käytetään apuna Koululiitu-ohjelmaa. Kaupungin koulukuljetusperiaatteissa on lueteltu ne tieosuudet, joiden luokittelu poikkeaa ohjelman luokittelusta.

Paraisten kaupungissa koulukuljetusjärjestelyjen piirissä on noin 700 oppilasta. Tuohon lukuun sisältyvät sekä lakisääteisesti kuljetukseen oikeutetut oppilaat että ne, jotka maksavat palvelusta lukukausimaksun kaupungin koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti. Vain pieni osa oppilaista asuu asemakaava-alueilla. Toisin sanoen suuri osa oppilaista asuu alueilla, joilla ei tällä hetkellä ole tievalaistusta. Teiden luonteen perusteella pyritään mahdollisuuksien mukaan minimoimaan ne osuudet, jotka oppilaat kulkevat pääteiden ja sellaisten teiden varrella, joiden liikennetiheys on suuri. Kuljetusten suunnittelussa oppilaat pyritään keskittämään tiettyihin nousu- ja poisjääntipaikkoihin, mutta pitkien etäisyyksien vuoksi se ei aina ole mahdollista. Toisin sanoen tievalaistuksen puuttumisesta huolimatta yksittäisiä oppilaita nousee kyytiin ja jää kyydistä pois tienhaarojen ja muiden turvalliseksi katsottujen pysäkkien luona.

Nyt esillä olevat tieosuudet poikkeavat hyvin paljon toisistaan koulukuljetusten näkökulmasta. Osa tieosuuksista on sellaisia, joilla liikkuu paljon oppilaita ja joilla koulukuljetuksen kyytiin nousee ja kyydistä jää pois paljon oppilaita. Toisilla alueilla koululaisia on taas hyvin vähän. Useille kylille on tyyppillistä, että oppilasmäärät ovat syklittäisiä ja koulukuljetusten tarve vaihtelee sitä vastaavasti. Tämän vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista tehdä lyhyen aikavälin johtopäätöksiä nykyisistä tieosuuksista nykytilanteen perusteella. Tilanne voi olla aivan toinen esimerkiksi viiden vuoden kuluttua, jolloin suuri osa nykyisistä oppilaista on lopettanut perusopetuksen ja päinvastoin.

Yleisellä tasolla voidaan todeta, että tievalaistus lähtökohtaisesti lisää kuljetettavien koululaisten turvallisuutta heidän siirtyessään pysäkillä ja sieltä pois. Toisaalta tievalaistuksen puuttuminen ei automaattisesti tarkoita sitä, että tie olisi turvaton ja se vaikuttaisi koulukuljetuksiin. Tievalaistus on vain yksi tekijä. Muita ovat tien yleinen luonne, liikennetiheys, nopeusrajoitus, kunnossapito jne. Koulukuljetuksista päätettäessä tehdään näin ollen kokonaisarviointi.

Koulukuljetusten näkökulmasta olisi tästä huolimatta toivottavaa, että tievalaistus voisi edelleen olla päällä mainituilla tieosuuksilla ainakin loka-maaliskuun aamutuntien aikana. Useimmat oppilaat, erityisesti nuorimmat, palaavat pääsääntöisesti koulusta vuorokauden valoisana aikana, myös talvikuukausina.

Oheismateriaali

[Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 27.5.2020 § 52: Valaistuksen lopettaminen asemakaava-alueiden ulkopuolisella tieverkolla](#)

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa edellä esitetyn vastauksena lausuntopyyntöön

valaistuksen lopettamisesta asemakaava-alueiden ulkopuolisella tieverkolla.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto, yhdyskuntainsinööri Matias Jensén

---